

Lehoczki Károly

Szik

LEHOCZKI KÁROLY

SZIK

ISBN 963 460 727 6

© Lehoczki Károly

2005

TARTALOM

Vízkereszt	Nemdohányzó
Cipőboltban	A főorvosnő
Az örök proli	Szükszavúán egy látogatásról
Állomáson	Esik
A Kőhíd utcán	Szeptember
Tudom, reggel még...	Elmenőben
A Múza	Rémálom
Second-hand	E-mailezők
Munkaétkezés	Reggeli káprázat
Az ember	Idegenben
Hartai Bernadett	Veszteségek
Titi	A Luton úton
Séta nőnapkor	Alsztromélia
Bronnie	Szik
Este a hegyen	Jelenés
Ima	Tündérfényben
A hídon	Szúrófényben
Májusi erőszak	Bizonyítékon alapuló költészet
E-mail	A te nevetésed
Útban az ötvenéves asszonyhoz	Temetés ebéidőben
Váratlan találkozás	Rhondda-Cynon-Taff
Kérdések Könyve	Zúgónál
Testmeleg	Bárdokkal énekelve
Szeszélyes áhítat	Polin
Ma reggel	Glamorgan
Életkép	A völgyben

Vízkereszt

Betűn babrálok hátam a meleg kályhának vetve,
tűleveleket tépkedek a kissé kopottas karácsonyfáról,
rágicsálom, fanyar, mint az alföldi bor, mely
szintén vízből lett, akár a bibliai, no meg
élesztőből és répacukorból a maradék seprő
hozzáadásával, csoda sem kellett hozzá.
Kipökök, szent nap a mai, jobb, ha csöndben
meghúzzom magam, mások is ezt teszik, szombat van,
nem túl távoli még az ünnep, vircsaftok, zabálások,
szenteskedések és magakellető jótékonykodás ideje.
Mások is ezt teszik, ha csak nem rádiótelefonoznak
távoli cimborák kegyeit könyörögve posztért,
hatalomért, forintért, hétvégén lazsálni ki ér rá manapság,
- utoljára Isten engedhette meg magának ezt a luxust -
hétfőre szőve legyen a rafinált háló, mellyel
a zsákmányt majd elejtik.
Lassan a látszat is mellékes, a titok
a győzelmet szolgálja, nem a szégyent,
kár időt vesztegetni holmi szemérmeskedésre.
Ülök a kályhánál, kellemesen sugároz, gyantát
rágcsálok, fanyar műborodból nem kérek, Uram.
Csöndes, nyugodtnak tűnő téli este. Se telefon,
se karrier, se hit, csak valami balga béke.

Cipőboltban

Cipőboltban lebzseltem, feleségemre vártam,
míg téblábolt a polcok között, fintorogva,
hogy az áru itt ósdi, viselhetetlen,
rég nem divat, már nyár eleje óta mást hord
London, Párizs, az egész finnyás Európa,
csak e porfészek dohos szegletében
tapos kerek orrú, széles lábbelit az asszony,
megalázottan és szegényen.
Fel-alá topogva hamiskás büntudatban
orrom alatt néhány új verssorral
merengtem és morogtam, szinte csak
bőrömmel érzékelve, hogy körös-körül
cipő cipő hátán, s ha efféle szükségem lenne,
lenyúlnék, s egy pillantás alatt
kényelmes, új lábbelibe bújnék,
hogy aztán le sem dobva tönkrenyúzzam.
Hirtelen megfeszült nőmnek már-már lankadó figyelme.
Fenséges dáma riszált be az ajtón,
hosszított, szögletes orrú cipőben.
Ügyetlenül csetlett-botlott,
tekintetét lekicsinylőn jártatta körbe,
vásárolni esze ágában sem volt itt,
túrja csak helyette más a bővlit és sóvárogjon
a lakkozott import gyönyörre.
Elakadtak ajkamon a sorok, szandálos rímek,
melyekben terebélyes nagyujj kényelmes-henyén fintorog,
beázott, talpa levált valóság, kopogós indulat.
Viszolyogva képzeletben
kirittyentett divatlíra pojacája lettem.
A dáma kis híján hanyatt bukott,
amint teli torokból képébe nevettem.
Most itthon ücsörgök, dolgozom.
Kerek orrú verset fabrikálok.
Asszonykámnak durcás a kedve,
de nini! – huncut derű gurul ki gödröcskéiből,
s mikor majd befejezem,
és kitaposott csukámban a városba indulok,
ő tavalyi szandáljában virgoncul csiszeg-csoszog,
míg átkarolom divatjamúltan, s a nyílt utcán
dagadó blúza alatt pajzánul kotorászom.

Az örök proli

Vaskos ikrájú, szívós a bőre,
a profit megejtett bejárónője,
nyaranta fürdőruháról álmodik,

rásimul képzelt derekára,
nem fityingek az akciós ára
s szintartón állja a tenger hullámain.

Nehéz, ha néz, a hangja omló kelme,
hatvan bruttó a jövedelme
egy sorsát nyüvő multinál,
s szívemben tonnás szobra áll.

Állomáson

Kerek órát késik a vonat,
a topmenedzser gyomra összeszűkül,
a nagy boltot, a francba is, kihagyja!

Én kitámaszkodom ide a napra,
bambulom a kókadt muskátlikat,
valami fránya jókedv bizserget belül.

Eljött az én időm, a profit fekete napja,
az örök nihilt körmölöm fecnire.
A versenyember kiguvadt szeme
értetlen vizslat bűvös ígém körül.

A Kőhíd utcán

A folyócska már régóta nincs sehol.
Vagy nem is volt itt sohasem folyó?
Sem híd, melyen a bámész nép peckesen
reménykeltőbb oldalra gyalogol,
ívelt kő vigyázza koppanó
léptét, hogy járása bátor, kecses legyen?

Ma deszka hajlik át poros aszfalt fölött,
rajta kőnek festett ripacs polietilén.
Egy méltóbb, igazabb világba költözött
a folyócska, a kőhíd s a büszke nép.

Tudom, reggel még...

Tudom, reggel még vártam valakit.
Tudom, a strandon még voltak gondolataim.
Emlékszem,
ahogy átjöttem a hídon s láttam,
amint az egyik partról a másikra sétahajóztok,
még indulataim is voltak.
Aztán,
mikor hazaértem,
- s mindig így van, mire hazaverődök -
unottan belöktem az ablakokat,
nem szívhattam a levegőtök.

A Múza

A Múza markában dörgő légkalapács,
félálmban görnyed egy mély, lucskos gödörre
hajnali ötkor a sarki csőtörésen.

A Múza bolti árus, epilepsziás,
a főnök ordít, tettetés a görcse,
levonja a bérét, míg ájultan hevert.

A Múza a máját elitta régen.
Kikéri a fröccsöt, a szokásos felest,
hazatántorog, valamit motyog, gurguláz,
ami dallam volt egykor, hit, szerelem, láz...

Second-hand

Húszas lámpa kancsalít az éjbe
külvárosi putri kajsza eresze alól,
az udvar sarán meg-megcsusszan a fénye,
rálobban a tárt kapun ki-be ténfergő
alakokra, akik egy teli furgon limlomot
cibálnak, össze-összemordulnak elnyomott
hévvel, majd a nyirkos sötétbe kifarol
aki fizetett. Az ablakon belátni. Se spaletta, se függöny.
Szanaszét holmik, amit már senki sem vesz
meg, hogy kenyér válhatna belőle, cigaretta, szesz.

Munkaétkezés

Vacsoráztunk. Jóltartott gyomrok
próbáltak hévvel betelni. Felemlegettünk
néhány fakult, bajtársi arcot,

nagy bölcsen turkálva ételben
és sorsokban. Nekünk sikerült mélyre legyűrnünk,
ha öklendezve is, a múltat.

Tedd túl magad a félelmen
pajtás, vagy renyhe gigádon akad,
mi előtted még habzsolatlan maradt.
Zabálj! A szolidak hamar kimúlnak.

Az ember

Az ember is magában bízhat
húzódva
az állat is magában bízhat.

Gombolkozva a csaló széltől
szerelem
is letaszíthatja a szélről.

Társa elől elmenekülve
csak ember
hiszi hogy így megmenekülne.

Egymásnak feszül a váll a kar
hitványabb
mint az állat ki győzni akar.

Mert csak ott bújik meg legbelül
elvásik
mind az ember is kívül-belül.

Hartai Bernadett

(Huszonnyolc évvel később)

Megnyílt kohóból lüktetett a lég,
a jövő máglyája lobogva égett,
a tornác rekkenő betonján vad hévvel
szikráztak júliusi déltáji fények.
A falnak dőltem verses ájulatban
s a lángok közt egy név után kutattam:

Bernadett. Az idő tüzes tégelyében
épp csak kiöntve te tiszta, szűz anyag.
Ám démoni igézetem sem lehetett elég,
hogy embersorsodtól, Isten helyett, megóvjalak.

Titi

Gyermekkori ölelésbe vágyott. Haza.
Sír mélyéről kelt és jött el érte
a rég elporladt anya,

hogy bomlott agyát dicsérve
gügyögjön hozzá s szikár csontkezevel
óvón a sárba elkísérje.

Most ott lakik már, ahol a mindenség titka
meredt szeme előtt, mint képeskönyv, kinyitva.
Lapozgat, s mert jó néne volt mindig
könyvjelzőt rak nekünk, ahogyan illik.

Séta nőnapkor

Ballagok fölfelé a hegyre,
a huncut március orromba vágja
kémények késői füstjét.

Távoli meleg lebegi körül a szívem,
múlt tavaszok bódító láza,
asszonyi kristály napsütés.

Hunyorgok föntről, alant a város.
Ifjú tavasz ragyog rá szelíden.
Szemem előtt áttetsző drága kelme
leng, gomolygó füst, csillámló pára.

Bronnie

Bronnie visszafordult a sarkon,
szeme kacér borúját rám emelte
és hatvanéves csitri lelke

felragyogott, mint kéklő óceán.
Nem velem, távoli hazájával gondolt talán
s egy régmúlttal, hol hagytam, maradjon.

Szerethettem volna is akár,
és lehet, hogy minden nőben őt szerettem,
s most, hogy lénye hullámszik tekintetemben
szerelmeimhez sodor e tiszta ár.

Este a hegyen

Felbaktattam a hegyre titkos készítés szerint,
talán hogy átláthassak hozzád, túl az óceánon,
de innen fentről is csak a Bazilika sziluettjét látom,

sóvár szemem az esti ködbe hiába tekint
sugárzó alakod kutatva, lenyugodott áldott napjaimnak Napja,
messzi arcod, akár e boltív, az éjben elmerül.

A szívemen a nyirkos esti csönd mozdulatlan megül.
A hallgatás tudóm s a várost fojtogatja.
Nem látszik itt már semmi és senki élő arca,
s egy komor, hűvös áram váratlan meglegyint.

Ima

Lassacskán templomomba térek,
az igazzal én jól megférek,
nincs bennem se megbánás, se méreg,

hogy görnyedve, de benn álltam a sorban,
hogy megkísértett olykor a valótlan,
és szabad lelkem önkényura voltam.

Itt a csöndben, hol sűrű a bánat
s oly kevés az ember, mormolom imámat;
kibírjam, ha nessori lázak
is gyötörnek halandói ruhámat.

A hídon

A hídon ballagtam át, majdnem mintha égben
úszva az alig pár méternyi túlra.

Mint kecses nyakon míves ezüst ékszer

fürtös akácok a karcsú ívre ráborulva
csüngtek. Valami féktelen gyönyörre vágytam,
soha által nem érni, csak lebegni lázban,

ragyogva reggeli tiszta fények
sziporka tükréként a puszta légnek.
Mint a szépségtől roskadó akácok,
mint díva, kinek a mámor megártott.

Májusi erőszak

Még el sem nyíltak mind az orgonák,
lővell a tűz az égi rőt kohóból.
Serceg a föld, belényalint a láng,

rémült rigók rikoitoznak s e vad riadótól
felvert szatír feszül lombos öltre.
A völgy vonaglik ifjún és buján,

feltárul szemérme bársony szúzi zöldje.
Vergődik, de boldog, reszket íze, tagja.
Miért a kéj, a láz, ha önnön forró magja
gyümölcsét e martalóc örökké elragadja?

E-mail

Ülök a számítógép előtt, nézek a lucskos,
párolgó sorokra. A könnye csordult valahol
messze-messze, egy perce sincs,
s a képernyő ott mintha
homályosabb lenne, kajszább a nyomtatott betű.
A foszfortól derengő monitor ablakon
múltját, jövőjét kutatva próbálok
átlesni hozzá, ki önmagának
balga foglya, egyszerre idegen és rokon.
Mint élő leleselkedő halálban
átszellemült az arca,
mennyi fájdalom, mennyi derű,
akár a kozmosz csikorgó téli éjjelen,
ha dől a füst a dacoló kéményekből,
úgy tüzelik benn a kocszot.
Könyököl mélán a billentyűzetre dőlve,
letörli könnyét, fáradt üzenetének utána mered.
Ó jaj! – hová tűnik el mind, mi
ifjúi szép volt és meleg?
Matat, azután komótosan kilép a programból,
kikapcsolja a hálózati gombot.
Képernyőmön a nedve lassacsán felszárad.
Törékeny teste felemelkedik. Gomolygó füst,
benne izzó szikrák a vágyak.

Útban az ötvenéves asszonyhoz

Reggel Tusnovát olvastam,
s most, ahogy döcög a vonat velem
karácsony táji kristály fényeket
prüszköl a déli nap, a szemekben
lustán hunyorog az álmos értelem
és a befűjt, párás meleg, mint
szerelmes Tusnova vers, ringat.
Érzéki, merengő nő a világ.
Lazán leomló hajjal tükre előtt
vizsgálja magát, a hófödte bőrön
erdők, barna szálak,
megnyílt, duzzadt ajkon járnak
ki-be az álmok, nyújtózkodik a lomha vágy.
Hozzád indultam, s lám, útközben megtalállak,
vaskos asszonyhúsod élvvel átölel.
Távol vagy, mégis éltető közel.
Elöl, a peronon toporogsz a fagyban,
ajkad harapod, megjövök-e én, a rég várt
ismeretlen, szorongsz, gyújtasz-e tüzet
reszkető magadban, lobban-e lángra láng
pillantásod nyomán hűvös tekintetemben?
Ám itt, ahol vas a vason veri az idő
lomha ütemét, az öröklét buján karjába von.
A kint, a bent, a más, az én egy ünnepként
ragyog a lét békétől tündöklő oldalán.
S ahogy a holt Tusnova rajong
betelhetetlenül a versben,
úgy lelkesülsz e hozzád bécorgó vonaton
örökifjú, áldott szerelemmel.

Váratlan találkozás

1.
Amint beléptem,
mintha nem is ébren
járnék, gyöngyözött a két szem.

Az opálos délutánban
a kupé csordultig telt a lánnyal.
Leültem szemben e varázssal

s mélyemig ragyogott a lénye.
Tizenéves szeplőtelen tökélye
aranyló sugárba vonta bennem
mi lényegem, de régen elfeledtem.

2.

Robogtunk bódultan egy jövőbe,
ha létezik bárkinek is jövője,
legyen mégoly selymes is a bőre.

Szavunk kozmikus távol
hatolt e kicsinyes, békétlen világból,
ahol az anyag jámborabb anyagra gázol,
oda, hol nem számít fajtája, kora,
egymásban otthon az otthona
mindennek, s mint csillagrendszeri termék
óriások és tündöklők a lelkek.

3.

Amint kilépett,
mintha álom ért volna véget,
vagy a Nap bágyadt korongja kiégett
füstös fáklyaként vándorolna
tovább, homály szivárgott a vagonba.
Kikönyökölttem az ablakon szorongva.

Ment a peronon, nem fordult hátra,
ember, aki a bűneit még nem bánja,
de összes ízében regnál a törvény,
szédítőn, s leránt, akár az örvény.

Kérdések Könyve

96

Annyit ér a vers, mit ér a téma
s e témáról a tíz sor is regény.
Nos, így jár minden hetvenkedő legény,
ki talentumát bukmékerre bízza,
lázás munkát mímelve henyél
és árva sorát fifti megteszi,
teremjen TENS-et a vakszerencse,
dicsőüljön parnasszusi mennyekbe,
vagy hulljon pokolra, mihaszna zseni.
Kacagva kérdem, nyert, vagy vesztett a téttem?

97

Már sosem szokom le arról, hogy örvénylő női hajban,
mint hömpölygő folyam vizében megmerüljek, sodrás
ragadjon buján, csillámlón játszva, örökre nyughatatlan.

Már nem szokom le arról sem, hogy lelkenek lelke barátom
szívemre vonjam éjjelente s csókot hintsek el homlokán
a kitagadott fagyos orosz síkon, vagy túl az óceánon.

Arról sem szokom le már, hogy póré, rokotalan szavakban
talányos égi jelre szolgamód a nincstre felvigyázzak.
Hazám legyen a hasztalan. Otthonom, ahova hiába vágyom.
Minderről nem szokom le már. Megmaradok eleve hibásnak.

98

Ki tudja, mióta bolyongok az anyag gigászi csillag-útján,
hány alakban suhantam dicsőn, míg az ősi törvény le nem rontott,
s előttem az iszonyú távon mily idő múlik, mire zezzugait bejárom?

Nekem itt élő és holt, és még a kozmikus por is régóta ismerősöm.
Felverődik lépteim nyomán, sugárzó galacsinokba gyűlik,
tüzel, majd önfényét megunva lomhán szerteszáll.

A múltat, jelent, jövőt már ezredszerre látom.

Miért rettegek aprócska halálon, ha sorsom folyton-folyvást visszatérnem?
S ha túl messze vetődnék? Miért lennék gyarlón végzetemnek foglya?
Rólam az utolsó atom is tudni fogja, hogy emberi voltom
méltósággal megéltem.

Testmeleg

Kezed vállamra nem tetted, s már ne tedd!
Dolgozz, míg dolgozol,
nem vagyok én senkid neked.

Kívül-belül acél a tél.
Telefonod a fagyba néha belecsörren,
hangok reccsennek kuszán a kettőnk közötti csöndben.

Szavad páráll, majd ledermed. Hiú zúzmara.
Télidőn a testmeleg, mi táplál, éltető.
Hajh! – zimankókban járt át a hó!
Hol vagytok, Ágnes, Szvetlana?

Szeszélyes áhítat

Elnyújtóztam élvvel a Palota téren,
a tágas, nyár-meleg kockakő ölön.
Akkor már elmúltam negyvenéves.

Pétervár gyengéden ringatott. Ó, az az öröm!
Gyermekim rajongtam, tiszta volt odafönn
az ég, akár a lelkem, fényes.

Maradtam volna még! Most, az est-hűvös mozaikon
Debrecen Nagytemploma zordan fölém hajol:
"Ejnye!" Makkfeje felér a tompa sötétig.
Kinek van kedve maradni még itt?

Ma reggel

Ma reggel oly játékos volt a kedvem,
virgoncul pörgött a Nap jojója
izzasztó, dévaj szikrát szórva
bámész népre s a kenyérre
valóért robotolókra.
Ma reggel hihettem volna
példás rend szervezett e tájon,
hogy fejét lehajtsa, ki elnyűtt, éjjel
többnyire vetett ágyat talál,
és csak igen kemény, ritka télen
arat az utcán a fagyhalál.
Ma reggel a várost róva
oly mérhetetlen szomorú lettem,
pedig úgy tűnhet, akár az óra,
precízen ver, működik,
mint alkatrész a gépezetben,
ki tudja már mióta,
titkos rend szerint az ember.
Ma reggel apámat láttam
évtizedek távolában
ballagni fáradtan a buszhoz.
Amit akkor elítéltem,
hogy eltúri tompán a gondot,
most csodáltam,
s hogy leköpné, ki belőle bolondot
csinált? – hm, vagyunk itt, akik
nem bolondok? – feloldoztam szelíden.

E nyomasztó fülledt reggel
lobbanó villámok cikáztak
a mogorván igyekvő társak
máskor ábrándos tekintetében.
Már nem szomorú voltam, de féltem,
lehetek ébren is, csak álom,
hogy erőt véve tengernyi vágyon
méltó dologban, boldogabban
munkáljunk együtt egy roppant egészen.
Ma reggel e rekkenésben
sejtelmes, fondor indulattal
kísértett meg egy lezüllött angyal.
Összezagyvált érdemet, gondot,
és mintha valamit egy törvényről is mondott
volna, hogy ki épített,
az később mindig mindent lerontott.
Akkor a szembeni bérház ablakát kicsapta
a lég s még mindig visszhangzik
bennem annak a nőnek a hangja:
„Elég!
Megőrjít, sírba visz ez az
ember, nincs levegőm,
kiszikkad szomjában a lelkem,
hitvány kincseit is mind csak azért hordta
elém, hogy rabságom a végső poklokig fokozza...!”

Életkép

Áll lazán, a szeme meg se rebben,
ujjából a vére lassan a sörbe lecseppen.
Lába alatt a barna-bíbor tócsa
a rázkódástól mintha egyre távolabb tolulna.
Zsebébe nyúl, kiszedi a maradék szilánkot,
a nyitott ablakon a zúgó légből kidobja.
Alig feltűnő, hogy nadrágja szára s cipője elázott.
Kocsmaszag kél, cseppet sem idegen
az olaj, a bagó és az utazók szagától. Hidegen
tekint szét. Vékony, kopasz, úgy tizenöt éves forma.

Nemdohányzó

Megkértem a hölgyet, feljebb tolná-e
az ablakot, huzat van,
de nem tehetette, fűtenek, felelte, elviselhetetlen.

Nem vitattam. Szeptemberi kristály révületben
a kocsni előterébe kitelepülve
matattam tegnap esti komisz versikémet.

A hölgy később kijött, rágyújtott és a füstöt
méla ábrázatomba fújta. Nemdohányzó, dohogtam
Fenéket! – rikoltott. A kalauzhoz rohanhat panasszal! -
- s elfordult. Bámultam a hátán gomolygó ezüstöt.

A főorvosnő

Telt húsán a reggel
olcsócska fénye
összecsillant a büszke ékszerekkel.

Konferenciára indult sietve-késve.
Az átjáróban egykedvű tömeg
és huzatos november

áramolt, csikkek, hajléktalanok
hevertek. Vakmerőn hunyorgott egy
lidérces napsütésbe, míg továbbfurakodott.
Az alvók lábát rutinnal kerülte meg.

Szükszavúan egy látogatásról

A hokedlin alma, szőlő, meg édeskés
őszi fájdalom, mint szemed opálján,
ahogy a fények hűvös remegésén elmerengsz.

A tanyád kissé koszoska,
elnyűtt nyugágyakon üldögélünk,
volt férjed izgágán tüntet, elvonul.

Lám, megértük tavasznak, nyárnak gyümölcsét,
ellobbantak a lángok, csak valami
sejtelmes vágy sziporkázik a késő délutánban
s rebbenő, vizenyős tekintetünkben.

Esik

A langyos estben áztatón szítál
tengereknek bölcs, higany nyugalma,
tar ágakat fűröszt, s a kedvem.

Így hullik évmilliók óta már,
és nincs is másnak fölöttem hatalma,
mint e víznek, mit lázas arcomra mertem.

Tudom, most van, ki bánja gyarló bűnét,
míg másoknak e szent eső se szent.
Nyújtózik a csupasz élet odafenn,
issza feloldozó őselemek hűsét.

Szeptember

Még csak az ősztől borzong a meggyfa ága,
figyeljük egymást konokul megállva,
mellényem kissé összébb vonom.

Karácsonyokról írt a kedves.
A lombok közt riadt bánat verdes,
gyönyöre csöndnek, feledésnek.

Fagy jön, tudom. Szívem, akár a levél éle,
megremeg. Jövendő ünnep lüktető éke.
A pártatlan, hűvös tisztaságban
a Nap, mint fenyőn a függő, lebeg.

Elmenőben

A hajnali vibráló fények
szemed legmélyebb sötétjéig leégnek,
a tág pupillán áteső sugaraktól
lobbot vet odalenn a nyirkos, lomha bíbor
és vörösében sűrű, láz forralta vérnek
búcsút int az ősz s e földi igézet.

Megmozdul a lég is, tépett zászlót lenget,
lobognak az ágon tarka, perzselt selymek,
és mintha utad kavargó porában
örvénylenél magad is, hujjogatsz vidáman
s zokogsz. Buján rajongó szerelmed
szédít, a semmi nyalából, szeretget.

Nyújtózol hanyatt, tátott fenti sírban,
fejtől elevenen, lábtól már halottan.
Milyen magas az ég! – lebegő párahantjai
könnyűek még, de már hallani
göröngyök görgését, vasak koppanását,
ahogy az idő munkásai nehéz ágyad megássák.

Derűs a szeptember, – hánytorog a lélek. Szenvedélytelen
bús eső sirat majd holnap, mikor a küzdelem
már hiába lesz és örök álom
merevül homlokodon, szemhéjodon, állon.
Ne bánkódj! – gyöngye a talmi értelem
gyanítsa a valót s csak tévelyeg részegen.

Tekints a kékbe, ne figyelj ránk!
Ne nehezítsen, mi igen bánt.
Úgy andalogj, mintha nem is lennél
elmenőben s csak könnyű, hajnali kószálásra mennél.
Nyomod az elemek hó-tisztára mossák,
felragyog az út, mikor elindulunk tehozzád.

Rémálom

A Nagy Víz ásít, körbekémelek, s mint roppant halak
vizenyős figyelme lesi a prédát a rezzenő iszap alatt,
kiválaszt. Hah! – ez itt a megvert, támolygó, gyenge,
s az éjszakával csellel összesűgve
nyirkos lehelete szivárog be lepusztult odúmba.
Jön anyám is, csalva, hogy halott világa
irgalmasabb, mint lenni itt fogolyként árva.
Birkózom vele, seprővel reszkető kezemben
támadom, hogy még hagyjon élni engem.
Ó, – szabadság! Lelkek viszonzatlan szerelme!

E-mailezők

Lomha lucokban dobog az eresz,
ráhajol Walesre az óceán
nyirkos teste a nyúlós éjszakán.
Idebenn is éj van, bár ezer wattal lobog
a lámpa. Sebes ujjak zivatara perreg,
veri a társak magánya a flegma gépeket.
Nincs már, ki itt bármit is észrevesz.
Elnyílt szemekből gomolyog szét a pára,
s minden fény valahová máshová ragyog,
egy odahagyott, felhőtlennek képzelt világba.

Reggeli káprázat

Vihar utáni reggelen füstöknek szőke szála
lustán lebeg, majd hull alá
a völgy karcsú nyakára.

Álom itatta tág szemek merülnek el a kékbe,
mintha egy vonatnyi felnőtt gyerek
letűnt tündérmesét idézne.

S a hegyek hálásan hajlanak
a siető gépnek utána,
míg az tovatűnik ezüsthaj alatt
a város lüktető robajába.

Idegenben

Szivárog a könnyem a Napba,
sistereg a gőze magosra,
cikázó reggeli fények
lángján hajnali hűvösök égnek.

Apró szelek bujkálnak bennem,
sziszegik, árvánál árvább lettem.
Meglibbentik az idegen tájon
merengő férfillantásom,

s egyszer csak teteje nő a hegyeknek,
az árnyékok megélesednek,
s az úton, ahogy egy kőbe botlom
beléjerúgok, - már majdnem otthon.

Veszteségek

Nem fogok sajjgón emlékezni rád.
Talán a veszteségre,
hogy nem fejtettem le felkínált ruhád.

Hidegen kéklő reggelen,
mikor az égen zengő acélok szállnak,
épp csak eljátszik tekintetem,

nem kínoz vágy, hogy velük szálljak.
De tudom, közelgő, nyirkos őszidőn
vaksin kémlelek majd a messzeségbe
egy moraj után, túl a kifürkészhetetlen ködön.

A Luton úton

A Luton úton a rozsdabarna házak
összebújva sorban vénecskén megállnak,
mérik egymást az esőben merengve,
mintha valamelyiknek is szólni volna kedve
a másikhoz, pedig dehogy,
csak a szél danolászik, ahogy futkos,
ódalog közöttük és belé- belérugdós
a kocsikerekekbe, majd felszökik ide
hozzám, az ablakomhoz, ahonnan ósdi
függönyök mögül lesem, s befüttyent
a padlásszobába a kikorhadt réseken.
Lenn a bezárt ajtók nagy néha kinyílnak,
kiapróz valaki, babrálja az autót,
elhajt. Helyébe áll a másik.
Egy zöld-sárga viharkabát a sarkon
türelemmel ázik. Telefonál. A Luton úton szolgálo
Anglia, vagy ha nem ő, hát
idefajzott heted ízig fia valamely más népnek,
akit az elemek összefogva tépnek itt is,
s bár nem túl távol üres az étterem,
fagyasztott szendvicset rág, újracsenget, hadar,
és bízik, délután is kipréseli magából
a fontot. Teszi, mintha élvezné,
mint akit nem a kényszer zavar
ki az esőbe. Sikk ez, és biztosabb a munka.
Néha elő- előkandikál a Nap.
Udvarias, akár a kiművelt félelem.
Lám, harmadik hónapja magam is
szendvicset eszem, hivatali szomszédomhoz
elvétve, ha szólok.
Gyanús apostol itt minden idegen.
A tekintetem néha össze- összevillan egy kis
olaszéval, de a varázs, ahogy jön, elillan.
A haja már fakult, rozsdabarna.
Ötödik éve szélben, esőben, akár e házak
hallgat. Nápolyban harsány, lüktető volt a hangja.
A Luton útra néző ketrecem
párkányára mossa a lé a kinti kormot.
Ha járok benn, a földszintig nyikorgok,
s hallom a szomszéd altestének moráját.

Ősi rendszer ez, kipróbált, bevált.
Rátromfolnak hűvös, vizsla gépek,
leadják ma, mit holnap készülök kimondani.
Bámulom a kincstári lucskokat.
Csak hull, hull, örökre rebellis dalom
próbálja csöndben belém fojtani.
S mi harsány volt, most megfontolt az ének.
Nem lehetek felelőtlen e globálisan
ellenőrzött időben. Én itt dolgozom,
és otthon sem több a szabadság,
csak ismerősebb az őr, komfortosabb a rabság.

Alsztromélia

Már alszanak. Az asszony meg-megremeg.
Mint gyermeket, öleli át a férfi.
Titkos szándékát nem mondhatta meg,
s fél, hogy amaz majd mégis megérti.

Már alszanak. A báli fergeteg elült,
a farsangos vircsaftoknak vége.
Mélyeket szuszog, mert bár nem kevésbe került
a csokor, a fogyasztás, tudja, megérte.

Már alszanak. A nő lehunyt szemén
könnyű párával töltődnek az árkok.
Repesett, mint szilaj ifjúsága idején,
míg a férfihoz simulva táncolt.

Már alszanak. Három millió
flancra a gyerekek, parádés esküvőre.
Ez a nőstény akár az igavonó
állat gürizik, muszáj, kipréselje belőle.

Már alszanak. Majd dixieland
játszik árnyas platánok között,
hintóban feszít a nyálas szerelem.

Maga is elborzad, Isten mily távolra költözött.
Alszanak már. A szobában félhomály, hajnali békeféle.
Örökké pumpolta az a léhűtő fia.
Az asszonynak álmában könny szökik szemébe.
A vázában közönnyel virít az Alsztromélia.

Szik

Szomjazott a lelkem, hogy ihatott volna!
Cserepes ajakkal fájdalmait nyeltem.
Nem érte hűsítőn emberi szív csókja
már hónapok óta, hogy kínjait oltsam.

S jött ő, a szemében fényes tavak tükre,
ajkáról csobogott hűsítő beszéde,
arcának bíbora bukó Nap az égen,
nehéz felhők között, esők szagát hozva.

De nem hullott nedű a csaló egekből,
halovány szégyene gögös tűzbe váltott,
elapadt szép szava s magáért epedő
képmása merült fel tavai tükrében.

Így kóborlok tovább új sivár pusztákba,
délibábját üzve repeső szíveknek,
cserepes ajkamon vért harap ki a láz,
szörnyű diadalát testemen megülje.

Jelenés

Apró madárcarcán az idő
mit sem fogott huszonöt éve,
csücsül szemben és mosolyog,
a haja lehullik, akár a kéve,
mit eloldoztak a viharok.

A vonat valahova nagyon messzire robog.
Titkos redőt vet ajka éle,
lehunyt szemén a pajkos álom
engedi, hogy eljátsszam véle,
s neki ne fájjon.

Halovány bőrén se ék, se festék.
Passzos ruha, szövött szatyor,
a körme formás oválra nyírva,
a cipőt is láttam már valahol.
Hm, milyen sokáig kibírta.

Huzat csapódik be az ablakon,
de nem ölelhetjük egymást óva,
szó sem eshet idegen közöttünk.
S szóródik szanaszét egy másik világig bomolva
minden, mit valaha sután megkötöttünk.

Tündérfényben

Alállobban a bukó nap a nagy, kék fellegeknek,
a völgy fölött az ormok a párahegyekkel
csillámolnak, lebegnek.

Így tűz át az arcod túlvilági sugárral
tornyos, gomolygó éveken,
bennük tündöklöm, lebegek, szálló szikla a lángban.

Nagycseppű, súlyos eső ered meg.
Omlik rajtam nedve mélabús szemednek.
Sodródva utamon fények, fellegek, ormok,
s tündéracod kísér, amerre bolyongok.

Szúrófényben

Két árny között
aransárga,
mint a márga
házfalak.

Két domb között
völgy szívében
alvó-ébren
látalak.

Rácsukódott
árny az árnyra,
házak válla
meghajolt.

Tornyosuló
dombba vetve
eltemetve
holt a volt.

Bizonyítékon alapuló költészet

Ma még talán boldognak is láthatom a dombot,
ahogy az ünnepvégi kókadt napsütésben elhever
s szuszogó mellkasán a birkanyáj szőrösomót legel.

Talán még nem kell bizonyítsam, valóban boldog,
vircsaftok után a pára enyhítőn terül a bozontos kebelre,
böffent, ásít, hunyorog, lassacskán aludni menne.

Talán még nem kell evidenciák szerint szavaljak,
hogy az ott egy döglött, millió tonnás kőhalom,
huszonöt perc múlva este, és a birkák zöld füvet harapnak.
Talán még nem kell. Talán az utolsó alkalom.

A te nevetésed

A te nevetésed itt az én titkos menedékem!
Nem tűzpiros Mercin jársz, mint aki nappal
nejébe mar, de letejel s mellébújik éjjel.

Idegórlő lehet kedvére keresni.
Tragacsod vágat, villogsz a fogaddal,
hadd irigykedjen a fakó Nap az égen.

Bevág a szél, nyakadra hajlik szeretni.
Robogj! Ez a világ mindent fillérre kiszámol.
A nevetésed, amit ingyen ad még magából.
Kacagj! Ó, hogy szeretem a te nevetésed!

Temetés ebédidőben

Százéves lehetett, vagy kétszáz? Nyurga ficsúr
toporgott felette zsebre dugott kézzel,
félíg feketében. Elsütött valami vicceset.

Se gyászolók, se harangozás, se pap,
csak a fickó, meg két sírásó.
No meg én, elvonulva falni be szendvics ebédem.

Míntha a vén test nem is rohadni süllyedne
a mélybe, nagydarab zöld lepedővel
terítették le a gödör körül a göröngyös agyagot.

Lépkedtem egykedvűn, haraptam, nyeltem,
mókusok rohángáltak a tuják közt,
félénken sütött a tavasz eleji nap.

Hátrafordultam. Akkor szedték fel a lepedőket.
Azután elkezdtek a pucérkodó jelent
a réges-régmúltra kíméletlenül rádobálni.

Rhondda-Cynon-Taff

Rhondda

Nagy, fehér sziklák között ered, s mintha végig vele görögnének a hegyek, több a kő, mint az árja. A mély, hosszú völgyeket is inkább valami óriás kőgörgeteg, mint e hitvány folyócska vájta. Vaskos partján a bozótok itt-ott a vízig lenőnek, másutt rátelepülnek a házak, s a belefördítött szeméttől a nyers gyönyör a rúttal a sekély mederben együtt áznak. Nem tengerekhez törekszik, elöl viháncol bárdolatlan párja, belévegyül, közösen vergődni-vigadni életre halálra.

Cynon

Félénk csillanás az ifjú pirkadatban a lombok és ormok alatt, ahol ered. Felszínre buggyanó éltető nedv, cingár patak kutat szabad utat előre törjön, táplálkozzon és tápláljon majd, önmagában, másokban nőjön nagygyá az otthoni földön. Vakon bízva fordul a völgybe, az anyja várja, s a néptelen, álom itatta reggelen ölelkezve incselkednek és kacagnak. Lent ébred a város. A szennyvízkiköpők felfakadnak.

Taff

Nem ered sehol. Tocsogós lápos sarakból szivárog elő a hegyoldalon, aztán egyszer csak folyó már. Törtet, rohan, buzdítja a Nagy Víz, eljátszik véle, mikor megunta, elé áll. Sörösdobozokat görget, felhajtja, a partra dobálja mind. Felhabzik a kedve, odébb slisszol nagyokat kacagva, szedje össze, aki akarja, akinek fontos, tisztességgé lássék. A gát előtt megáll, ahogy kell lezúdul, teszi a dolgát, nem is épp tessék-lássék. Örvénylő duhaj, de rövid a meder, végül lemondva búsul.

Zúgónál

1.

Zúgó előtt a sodrás megáll, a víz,
mint pihent arc feszül simára,
felhők fodrán méház, gyönyörködik.

Elnyúlva karcsún a könnyű pára
tükrén derengve száll.
Így merengne bölcsen, boldogan,
de jaj, vár rá medre rideg törése.
Kövek hasító élén felszakad a csönd, a béke
s változva robajló árrá ős céltalan
rohan tovább vakon világgá.

2.

Zúgó előtt a sodrás megáll, a víz
a medernek feszül, - hiába.
Dúl-fül, tehetetlen erőlködik.

Világot önteni volt az álma,
most ott elől komisz hatalmak
szabad útján nem engedik.

Tornyosuló indulattal dagad a hab,
ráront a gátra, s a karéjon átomolva
csillagot vet lelke fénye,
vágat dicsón a messzeségbe.

3.

Zúgó előtt a sodrás megáll, a víz
egykedvűen várakozik sorára,
ködös szemmel a semmibe tekint.

Miért kapkodna, elől oly hosszú a meder,
még éppen elég csip-csup munka várja.
Volt idő, a partot szabadon önthette el,
ma töltések szorongatják, kövek.
Derék a víz, ha unott árkokat követ,
s mint ki tudja dolgát, átcsorran a gáton,
sodródik tovább, úgy tűnik magától.

Bárdokkal énekelve

A Kreatív Költészet Tanszék alatt lakom.
Fölöttem hivatalból hadoválnak verset.
Biflássák a modern poétika-egyszeregyet,
digitális múzsákhoz e-maileznek fohászt,
a főművész a szakma tudósa, doktorált.
Mi odafönn zavaros hazafias álom,
én itt a pincében -idegen- valóra váltom.
Bárdok telepszenek hozzám és a nyirkos asztalon
összekönyökölve búsongón dúdoljuk a dalt,
az örököt, egyszerre walesit, egyszerre magyart.

Polin

Kétszáz méter lassú lépttel, csak ő, meg én.
A haja loboncos, itt-ott barna, másutt fehér.
Az apró állomás s a híd között az erdő
lombján át a fények huncutul lábunkig lenéznek.
Megáll hullt, puha barkán topogni lenn a padkán,
kuncognak a fák, de úgy tesznek, nem figyelnek.
Ősi kelta arca redőit kétezer esztendő
fájdalma, kudarca marta. Rebbenőn tekint rám.
A hídhöz érünk. Odalenn a víz gyönyört és félelmet sodor.
Munkába indul szótlantul, én messze át a túlsó partra.

Glamorgan

Kiáll a fekete tetőre,
bele a fekete zöldbe,
nézi a fekete vidéket.
Ragyog a fény korongja,
gyöngyfényét szelíden szórja,
nézi, mint gurulnak a fények.
Fellegek tolulnak, lomhák,
ködök, lomha mihasznák,
nézi a lomha árt a mellén.
Szerelmes az omló vizekbe,
fények és éj az ő szerelme.
Áll, nézi Walest, bűvös szerelmét.

A völgyben

Már sohasem térek vissza
az ormokra, túl a zöld-fekete lombokon.
Már sohasem térek vissza.

Még nem vágok neki
az útnak, ahol a vastag csönd lépteim felissza.
Még nem vágok neki.

Csak állok és nézem a fénylő ormokat,
a feketén zöldellő lombokat,
az utat, ahogyan hosszan elnyúlik
előttem az időkön túlig.